

Böszörményi Zoltán

MAJORANA* HAMVAS BÉLÁRA GONDOL

– Monomániás vagyok, uram,
egy lehetetlen nemzedék képviselője,
akinek még mond valamit a romantika,
az a bizonyos stílművészet. (Képtelen vagyok
megszabadulni tőle.) A tönkremenés lényegének
keresése egzisztenciámat meghatározó tevékenység,
természetes állapot, csak így tudok kiteljesedni.
De azért továbbra is figyelek Önre, uram,
megfogadom jótanácsait, feldolgozom magamban
mindazt, amit Öntől tanultam, és amit nemzedékek
másoltak, idéztek Öntől, kérkedtek vele énelöttem,
s diadalmi zászlójukra tűzték az Ön
győzelmét, mintha az övékét.
A szellemtelenséghez is kell némi intelligencia,
a mindent tagadás elegáns gesztusa nemcsak allűr
par excellence, hanem magatartásforma,
amikor a képzelet aktív fele elzárkózik
a képzelet henyélő felétől, majd nyugodtan
rábízza az egészset az utóbbira.

– Igaza van, uram, ettől nem izmosodik a világ,
csak szürkébb, divatosabb lesz, felforgatott.
(Egyesek szakrális tébolynak nevezik.)
A céltalanság kátyúja vagy útvesztője,
hívja, aminek akarja, manapság sikkes.
Nem teremt újat, nem vesződik ezzel.
Vegetál – ez a szellemteremtés új módszere:
a teljes elmélyülés a semmibe, mint történelemformáló energia.
(Mert ugye, vegetálni, apró, jelentéktelen bírálatokat
fröcskölni mások arcába kiváltképp élvezet.)

* Leonardo Sciascia könyvében – *Ettore Majorana eltűnése* – az atomfizikus zseni megmagyarázhatatlan eltűnését firtatja, próbálja kinyomozni. Az oknyomozó regényből kiderül, Majorana fejben már kidolgozta az atommaghasadás elméletét, amikor hirtelen nyoma veszett. Az olvasónak, tehát nekem is, az a benyomása, Majorana nem lett öngyilkos – nem vetette tengerbe magát – hanem egy kolostorban él – vagy már csak élt –, onnan látogat el néha közénk. [B. Z.]

– Mondtam már Önnek, uram,
monomániás vagyok, gipszelt agyú kálvinista –
bocsánat – nihilista, a kicsavart formák,
az elveszett jellemek lappangó illúziója,
aki azt tartja, a tömeg hangulata könnyebben
kimutatható, mint szellemi igénye, hajlama.

– Látja, már levettem a maszkot. Pucér az arcom.
Így nézek ki. Elnyertem a tetszését?
A valóság válságos kérdésén már rég túl vagyok.
Hatalmam a lélek. (Hatalmas húst a dolgozóknak!)
Igényem szerény, monomániás igény,
semmi lényegtelen nem tudok magamról mondani.
Talentumom sincs, az összevisszaságból
néha sikerül rendet teremtenem, ha meg nem részegedtem,
ugyanis hatalomtól részeg világban élek (konfúzió),
és apokaliptikus jövő vár rám (már meg is bántam,
hogyan ezt leírtam, mert felborul a koncepció, és van,
aki megsértődik), eszeveszetten vágyom az életre,
tervezem a privát ügyeimet, ez a bolondériám,
a rám testált nagy felfordulás, a humor felsőbb szinten
lakik, mint a tragédia, pedig a színházi függöny előtt,
mögött mindkettő azonos erőt képvisel, (ha viselkednek)
azzal kezdik, hogy önmagukon kacagnak,
(magamon kacagok én is, uram, mert nevetséges vagyok,
s az életem kisebb tragédia, és permanensen gyarló
(akarnok) vagyok, voltam, leszek, ha mellém térdepel
az idő (térítő), a monomániás, szopogatom a valóságot,
mint nyalókát. Keserű! A mennyország a képzelet
fedezékébe húzódott. Tud ő valamit, amiről nekem
halvány lila gőzöm nincsen. Egyelőre. Holnap
úgyis felfal a tőke(hal). Hallom a hallomások
sodrásából a moralisták átszűrődő kiáltását,
szófoszlányaikból ezt értem: akit a remény vezérel,
az közveszélyes (bűnöző?).
Bolondot akarnak csinálni
ebből az abnormális világból. Van hozzá eszük,
idejük, pénzük, energiájuk – és egy kulcslyuk.
Minek ez utóbbi?
Ezen át kémlelik a fantasztákat, a zsványokat,
az inkvizítorokat, és persze... engem.
(Ólomszürke arccal veszem mindezt tudomásul.)
„l'Amor che move...” Szeressük Istent! Ájultan szeressük!
De mit kezd ezzel a sok szeretettel a Fennvaló?
Nem esik nehezére a képmutatásunk? Nem undorodik

meg a túlzott imádattól? Nem sejt hátsó szándékot
a fennkölt szavak mögött, kérést, könyörgést, érdeket,
s nem önfeledt, tiszta, egyszerű megnyilatkozást?
Biznisz lett a vallásból, uram?
Megkeseredettek, örültek, lelki fogyatékosok
fonnak girlandot az örömből Önnek. (Szeresse a szofistákat!)

Nevelgetem majd magamban a szenvedélyt,
nőjön nagyra a kis szentem, azt álmodom.
(Lidércek, démonok, fantazmák az egyszemélyes
mitológiában. Ami velünk történik, nem is igaz.
Álmainkat csak a minket követő generációk értik meg.
Mi tulajdonképpen nekik álmodunk.)
Az élethez csak szenvedélyt kell még élni,
s készen a mágikus recept. (Az örült a normális
embernek egyik fajtája, ki látott már mentálisan
egészségest hazudni. Nem megváltoztatni kell
a világot, hanem lehazudni. Ön csak tudja!)
Az indulat, a görcsös ragaszkodás a mindenség
kohéziója; és a monómánia.

Zsávolya Zoltán

LEJTMENET-VEZÉRLÉS

Soha még ennyire közel Istenhez. Suhangat el
„felhőpaplan” alá bújva, selyemovál középtükrű
ágyruhával takartan. Időnként *alva száll*. S alvad,
ami vérfolt. „Az ég kitartóan vörös és lila.” – Ő
a Fentebb Stíl, épp krumpli izzasztásáról beszél...
Lehet az magasröptű téma, bőven! Rösztit, hiszen,
nem is oly könnyű jól készíteni. Mindennek komoly
titka van. Egyszerűen mindennek, a Mennyek alatt.

Hálósobája a Dolgozó is egyben; könyvek erre úgy-
szintén, az olvasólámpa alatti állványszekrényen
a legakutabbak. Pár jó, de szűkre vont, túl feszes
szüzsét oldottabb fabulában kíván feloldani; lisztezett
rántás mind, megannyi új leveshez: felengedő
effektek színezik át a meghitt fénykörét, akármikor.